

Nieuwsbrief 15

Juni 2003

Beste Niños donateur,

Deze keer weer een uitgebreide nieuwsbrief. We hebben weer heel veel gedaan en meegemaakt en zijn er natuurlijk met name trots op dat ons langverwachte Niños Fotoboek 'Al help ik er maar één' alweer een paar maanden uit is. We hebben er inmiddels een kleine 1500 van verkocht en veel donateurs hebben nu ook met eigen ogen kunnen zien hoe het er in Peru aan toegaat. Verderop in de nieuwsbrief leest u hoe u het boek kunt bestellen, als u het al niet had gedaan.

Uiteraard gaat het zoals gewoonlijk prima in Peru. Onze belangrijkste opdracht van dit moment, stabiliseren van al onze activiteiten en zorgen dat alles en iedereen de kwaliteit levert die we verwachten, is nog steeds actueel. Naast aanpassingen op personeelsgebied, hebben we ook nogal wat werk verricht om de administratie en de belastingboekhouding helemaal te krijgen zoals het hoort. Wellicht gaat zelfs de kop rollen van onze boekhouder die zich er bij nader inzicht wel wat al te makkelijk vanaf heeft gemaakt.

Op korte termijn zijn er geen uitbreidingsplannen, maar om eerlijk te zijn, en onszelf kennende, zal het niet zo heel lang duren voordat we wel met een plan zullen komen. Verder is er weer een heleboel te vertellen. We hopen dat u met genoeg de nieuwsbrief leest en hopen, dat als u ons boek koopt, daar ook heel veel plezier aan zult beleven.

Titus Bovenberg en Jolanda van den Berg
Cusco, Peru

'Al help ik er maar één'

Zelf vinden we het fantastisch, ook al zeggen we het zelf. Alle voorgaande nieuwsbrieven 1 t/m 14 staan er in. Verder een samenvatting van hoe alles is gegaan en er zijn ruim 200 foto's die een compleet beeld geven van wat we in Peru doen en gedaan hebben. U ziet al onze jongens vanaf het eerste moment tot de pubers die ze nu bijna allemaal zijn, de meisjes van de meisjeshuizen, de kinderen van het kinderrestaurant, Niña Laura, moeders van Oscar, Dimas, Santos, Moises en Luis, de dokter en de tandarts, foto's van het hotel en nog veel meer. Een boek maken is duur. Doordat een aantal bedrijven en vrienden flink hebben gesponsord, wijzelf de teksten maakten en de ontwerpers en fotografen zo sympathiek waren niets te rekenen, konden we de prijs heel laag houden. Gezien de zeer behoorlijke verkoop zullen we ons break-evenpoint moeiteloos halen.

Het boek hebben we vooral gemaakt voor al onze donateurs. We wilden graag laten zien waar iedereen aan mee heeft gewerkt. Natuurlijk hopen we dat het boek ook nieuwe Niños donateurs gaat opleveren wat helemaal prachtig zou zijn. 'Al help ik er maar één' is te vinden in de boekhandel onder ISBN nummer 90-389-1363-X, maar u kunt het ook, direct bij het secretariaat bestellen. In dat geval krijgt u het thuisgestuurd. Informatie hierover treft u verderop. Uiteraard is 'Al help ik er maar één' ook geweldig om cadeau te geven.

Moises bijna van school gestuurd

Het is ook niet makkelijk als je zelf 18 bent en de oudste van je klasgenootjes is amper 14.

De drie jaren tussen 17 en 14 maken in werkelijkheid natuurlijk een veel groter verschil dan zomaar twee jaren. Je bent echte puber of je bent het nog net niet. Een 17-jarige, en zeker Moises, is echt geen kind meer. Dus kregen we steeds vaker te horen dat het niet goed ging op school. Terwijl de juf haar 13- en 14-jarigen nog behoorlijk in toom kon houden en interesseren voor van alles en nog wat, haakte Moises steeds vaker af. 'Ach juf, wie vindt dat nou interessant, dat is alleen voor kinderen' vat zo een beetje de houding van Moises samen. Alles is stom en saai. Want het gaat niet over stoere kleren, tatoeages, disco's, skaten en meisjes. Hoewel hij geen slechte cijfers had en, zij het met ruime tegenzin, al zijn werk deed, was hij toch een behoorlijk storende factor in zijn klas. De juf had een aantal keren met hem gesproken en onze Prins Stoer had zijn goede kant getoond, maar was toch snel weer op de 'dat is alleen voor kinderen-toer' teruggevallen. Totdat het hoge woord eruit kwam. Moises moest maar van school. Toen we dat hoorden zijn we meteen in de verdediging gegaan. Moises is inderdaad ouder dan de rest, maar dat is niet zijn schuld. En die drie wel of niet puberjaren tikken nu eenmaal extra hard aan, legden we de juf, die dat ook wel wist, uit. We hebben heel wat moeten soebatten om Moises weer voor een jaar, voorwaardelijk ingeschreven te krijgen. En natuurlijk hebben we Moises uitgelegd dat hij zich wel moet aanpassen en op z'n minst moet doen alsof hij geïnteresseerd is en niet elke halve minuut moet zeggen: 'Ach, wat oninteressant en kinderachtig. Nou, ok dan, ik begrijp het, ik zal het niet meer zo doen' zei de uiteindelijk altijd goedwillende Moises na onze preek met smeekbede. Maar, liet hij er ongevraagd achteraan weten: 'Om eerlijk te zijn, vind ik het allemaal wel een beetje kinderachtig'. Waarschijnlijk zullen we dit jaar nog wel eens vaker op bezoek moeten bij de juf van Moises.

Stabiliseren en stroomlijnen

Zoals we eerder schreven zijn we nog steeds druk bezig om al onze activiteiten te evalueren.

We zijn zo hard gegroeid in de afgelopen jaren, dat we echt even op de rem moesten trappen.

Onze 40 medewerkers hebben we stuk voor stuk onder de loep genomen. Nu zijn we vooral bezig onze administratie helemaal op orde te krijgen. Het is een veel omvangrijker proces dan we hadden gedacht, maar we zijn wel blij dat we het hebben aangepakt.

Verschillende medewerkers hebben we een andere plek gegeven en we hebben taken anders ingedeeld. Zo hebben Ruthy, onze huishoudhulp van het eerste uur, verplaatst naar de wasserij van het hotel. We laten nu het eten komen uit het kinderrestaurant en eten dus exact hetzelfde als alle kinderen die we opvangen. Dat is gelijk een prima controle op de kwaliteit van de maaltijden.

Gelukkig kunnen we zeggen dat het prima smaakt.

Een aantal mensen hebben we de wacht aangezegd. Ze kregen al twee keer een serieuze geschreven waarschuwing dat het werk beter moest. Bij een derde gaan we iemand anders zoeken, weet iedereen die bij ons werkt inmiddels. Ondanks dat we altijd zeer goed en op tijd betalen, het werk goed is verdeeld en georganiseerd, is toch niet iedereen gedreven genoeg om steeds kwaliteit te leveren. In het verleden zijn we vast en zeker veel te goed van vertrouwen geweest en hebben we ongetwijfeld de indruk gewekt dat we zo sociaal waren dat we toch nooit iemand zouden ontslaan. Dus dachten sommigen, kan ik gewoon altijd te laat komen en te vroeg weggaan, een krantje lezen in plaats van de was doen, de kinderen of hotelgasten laten wachten als mij dat zo uitkomt of in de allerlaagste versnelling werken.

De schrik zat er goed in toen we, overigens voor een veel zwaarder vergrijp, voor het eerst 1 van onze werknemers ontsloegen. De shock heeft veel positiefs opgeleverd. Zelfs de werksfeer is er door verbeterd. Nog een beetje duwen, trekken, schaven en schuren en ons personeel is compleet in topconditie.

Toen we onlangs van de belastingdienst een brief kregen waarin wij gefeliciteerd werden, omdat we ons als meer dan uitstekende betalende hadden laten kennen, waren we eerst, zo naïef als we kunnen zijn, vereerd. Een goed rapportcijfer is altijd leuk en nog een zoen van de juffrouw ook.

Toen het effect van de zoen wat was uitgewerkt, kregen we toch opeens flinke jeuk achter onze oren. Hier klopte iets niet. We betalen trouw alle belasting. Dat vinden we juist, zeker ook omdat we uiteindelijk in Peru zijn om het land te helpen. We doen overigens alles legaal en zoals het hoort. Maar je kan ook te keurig zijn en geen gebruik maken van volledig wettelijke aftrekposten waar iedereen gebruik van

maakt. Kort gezegd, we betaalden onnodig veel belasting. Met een beetje inventiviteit konden we het geld dat we aan de belasting afdragen ook direct zelf besteden.

Na nog een beetje studie concludeerden we dat vooral onze boekhouder een fan was van het bewandelen van de gemakkelijkste weg. Hij heeft zich nooit als een ondernemersboekhouder opgesteld, en wilens en wetens alleen gedaan wat hem het minste energie kostte zonder ons belang echt in het oog te houden. We konden zelf na een beetje studeren al tien grote en minder grote aftrekposten verzinnen die ons heel wat voordeel zouden bezorgen. Volgend jaar kunnen we dus meer doen met ons geld. En binnenkort hebben we een nieuwe boekhouder.

Down op school

Dat Pukllasunchis, de school van Moises, Dimas, Oscar, Jose, Wilbert en Amilcar modern is, wisten we al. Maar dat ze zo vooruitstrevend zijn dat er meerdere kinderen met het syndroom van Down ingeschreven staan en gewoon met hun leeftijdgenootjes meedraaien, was ook voor ons een verrassing. Zeker in Peru is dat ongehoord.

Kinderen met het syndroom van Down zie je bijna nooit. Ze worden, net zoals kinderen met welke handicap dan ook, zorgvuldig weggemoffeld. Naar school gaan is er al helemaal niet bij.

Voor Oscar en Jose komen de laatste dagen thuis met verhalen. Ze vertellen over Ronald die het ene moment ongelofelijk veel lol heeft en wil dansen en het andere moment boos of triest is.

Blijkbaar is het heel indrukwekkend voor onze jongens want het verhaal komt steeds weer terug. Het mooiste verhaal vinden ze dat van Ronald en de honden. Ronald deelt zijn brood met de honden die rond de school lopen en gooit overigens ook met stenen naar de zogenaamde vissen in de rivier. Alle klasgenootjes praten met Ronald, vertellen hem geduldig over bacteriën in hondenbekken en dat hij best z'n brood mag weggeven, maar dan een stukje en niet om en om met de honden zijn brood delen. Oscar en Jose leggen het aan ons uit alsof we Ronald zelf zijn en doen voor hoe Ronald zijn boterhammen aan zijn viervoetige vrienden presenteert en hem daarna weer uit de hondenbek trekt om zelf een stuk te verorberen. De jongens gruwelen en Jose maakt er natuurlijk een act van waarbij hij voordoe hoe Ronald zijn boterham eerst een beetje afslaat om niet alle hondenspeeksel en bacteriën binnen te krijgen. Jose kennende zal het wel een beetje overdreven zijn. Blijkbaar werkt de aanpak van de school. Onze jongens zien Ronald niet meer en niet minder als een bijzonder klasgenootje dat af en toe wat extra uitleg nodig heeft en waarmee je ook kunt lachen. We hebben nog geen enkel negatief woord gehoord. We

vinden dat op zijn minst een compliment voor de school.

Weer een kind voor de moeder van Luis

We hadden haar al flinke tijd niet gezien. En nu snapten we waarom. De moeder van Luis, die op de markt werkt, nauwelijks iets verdient en dus ook eigenlijk totaal niet voor de drie broertjes van Luis kan zorgen, had weer een baby. Ze kwam Luis, die ook van niks wist, zijn nieuwe zusje Lisbeth laten zien. Ze voelde zich duidelijk opgelaten met haar baby. Haar huidige man is nooit erg zachtzinnig geweest en we weten bijna zeker dat de baby niet op haar verlanglijstje stond. Luis was helemaal weg van zijn nieuwe zusje en Luis' oudste broertje Edison, die vanwege de niet zo ideale situatie thuis meestal op straat zwerft was ook heel trots. Als de baby de moeilijke eerste tijd overleeft, is het de eerste jaren meestal niet zo een groot probleem een kleintje erbij. Er is altijd wel iets te eten. De baby gaat gewoon in een doek op de rug van haar moeder zoals iedereen het hier al eeuwen doet. De echte problemen komen natuurlijk later als het kind gaat kruipen en lopen, meer eten wil hebben en er ook kosten voor de dokter en later de school komen. Juist omdat er meestal niemand is om op de kinderen te letten gebeuren er veel ongelukken. Kleine kinderen kunnen nog wel mee naar de markt, waar Luis' moeder aardappels verkoopt, maar later moet er een tante of oom gevonden worden, of is een van de broertjes de klos om op te passen. Oudere broertjes of zusjes worden om die reden ook vaak van school gehouden. Uiteindelijk is het natuurlijk heel negatief dat de moeder van Luis er nog een zorg bij heeft. Geboortepanning bestaat in de praktijk bijna alleen bij mensen met hogere opleiding en meer inkomen. Vrouwen als de moeder van Luis krijgen gewoon van tijd tot tijd een kind. Gewoon tussen het werken door, geboren in huis met hulp van de buurvrouw. Hoogstens een paar dagen later staan ze weer op de markt met hun grote zakken aardappels. Ze moeten het er maar mee doen. Zo is het gewoon.

Het belang van een goede conditie

Santos en Ramon zijn elke zondag van 5 uur in de ochtend tot 8 uur in de avond weg. Ze doen mee aan de dorpscompetitie voetbal. We begrijpen het niet helemaal, maar het komt erop neer dat een behoorlijk aantal dorpen uit de streek een voetbalteam vormen en dat volgens een compleet onoverzichtelijk schema een competitie wordt afgewerkt. De dorpen liggen vele uren reizen uit elkaar. Het dorp Paucartambo, waar Santos en Ramon voor uitkomen, vele uren reizen van Cusco vandaan, ligt halverwege de jungle. Ondanks alle inspanningen komen ze meestal zeer enthousiast thuis. Natgeregend vanwege de reis in een open vrachtwagen en uitgehongerd omdat ze hun lunch meestal met het hele team delen. Ook zijn

ze er trots op dat de burgemeester, een van de boeren uit het dorp, in hun team meespeelt. Het gaat er echt ruig aan toe. Er wordt gespeeld op de dorpspleinen en die hebben nu eenmaal geen goed onderhouden grasmat. Zand, modder en stenen is het recept. De scheids komt meestal uit het ontvangende dorp zelf, dus een tackle of niet op de bal gerichte trap van de thuisspelers wordt, in tegenstelling tot die van de gasten, nogal eens over het hoofd gezien.

De verhalen werden elke week enthousiaster, vooral omdat het team van Santos en Ramon telkens wist te winnen. Ze zijn bijna wereldkampioen van de provincie. Waarschijnlijk hebben ze daar tijdens de laatste wedstrijd, een semi-finale, iets te luidruchtig over opgescheept.

Het was echt verschrikkelijk, vertelde Santos, die zelf redelijk gemeen uit de hoek kan komen.

Het zijn echte boeren, zei Ramon hoogst verontwaardigd. Ramons hele familie is van boerenafkomst dus hij zal het niet helemaal letterlijk bedoeld hebben. De scheidsrechter, inderdaad afkomstig uit het thuis spelende dorp, was nog blinder geweest dan anders, er liepen varkens op het speelveld – echte - die uiteraard met opzet waren losgelaten door de vijand. Het publiek was na ieder glas chicha - huisgebrouwd maïs-bier - bloeddorstiger geworden. Ondanks de verzamelde tegenkrachten bleek ook dit keer ons team onverslaanbaar.

Nog voor het eindsignaal had geklonken, waren de stenen die aan de rand van het veld lagen, verhuisd naar de handen van de rood aangelopen thuis supporters. Het begon met schelden. Santos was de eerste die de diepere betekenis van de hysterie doorgrondde en had het op een lopen gezet. Ramon en de rest van het team wilden opeens toch ook niet al te lang blijven nafeesten en volgden Santos op de voet. Ze zijn met de dolgedraaide en met stenen gooierende voetballiefhebbers het dorp uitgejaagd, in de weilanden achterna gezeten en hebben voor hun leven moeten rennen. We hebben uren moeten rennen, vertelde Ramon. Dat geloofden we niet gelijk, maar het zal best zo gevoeld hebben. Met veel vertraging kwamen ze thuis omdat ze pas heel veel kilometers verderop een bus hadden gevonden. Later bleek dat de partij keurig als gewonnen door onze jongens was geregistreerd. Je woont in een bureau-cratisch land of niet.

We vonden het eerst vooral een mooi verhaal, goed voor de verzameling. Niet veel later zagen we een reportage op de televisie, waarbij zich een vergelijkbare scène had afgespeeld. Nu was de aanleiding een gestolen schaap geweest en waren twee dorpen elkaar te lijf gegaan. De score was nu wel anders. Twee dorpelingen doodgebloed in een weiland.

Binnenkort spelen Santos en Ramon de finale, opnieuw in een ver dorp. Hebben jullie wel goed ge-

traind, vroegen we bezorgd. Natuurlijk, zeiden onze kampioenen: We gaan zeker winnen.

Dat was niet waar we precies op doelden. Winnen doen ze toch wel. We hoopten vooral dat ze na de wedstrijd nog voldoende conditie over zouden hebben om de woedende en vast en zeker diep beledigde volksmassa te kunnen ontlopen.

Dat had je nou net niet moeten zeggen

We krijgen via de hotelgasten veel kinderkleding. Veel gasten nemen gedragen kleding mee.

We hebben zelfs een groep hotelgasten gehad die er een heel project van hadden gemaakt en een ongelofelijke berg van enkele 100den kilo's kwamen afleveren. Met Kerst krijgt ieder van onze 250 kinderrestaurantkleintjes een compleet kledingpakket. Broeken, rokken, sokken, shirts, ondergoed, truien en zelfs schoenen zitten er in. Vaak zijn dat de kleren die we ze het hele jaar daarna zien dragen. Ook laten hotelgasten zo nu en dan eigen kleding of schoenen achter.

Alles wat we in volwassen maten verzamelen, brengen we naar het huis van de cargadores. Cargadores, in Nederland bestaan ze niet meer, maar zouden ze zakkendragers heten, zijn bijna zonder uitzondering boerenknechten of andere taaie, uit de meest afgelegen dorpen in de bergen, afkomstige jongens en mannen. Ze komen naar de stad om daar in ieder geval nog een paar centen te kunnen verdienen of omdat dorpsgenoten, wat heel vaak gebeurt, ze het hoofd op hol hebben gebracht door te zeggen dat je in Cusco zo veel geld kunt maken, dat je in korte tijd binnen zult zijn. Daar komt dus nooit iets van terecht. Cargadores dragen enorme vrachten van de pakhuisen naar de markt, of van de markt naar waar het maar naar toe moet. Je herkent ze zo.

Ze hebben een trainingsbroek die tot boven de kuiten is opgerold, blote voeten in ojotas (van autobanden gemaakte sandalen), meestal een te kleine uit elkaar vallende trui, een ijsmuts, diep donker verbruinde huid en een touw waarmee ze de waar op hun rug sjoeren. Voor een sol, minder dan 30 eurocent, kan je ze gemakkelijk een uurtje inhuren om vijftig kilo of meer de stad rond te sjouwen. Cargadores zijn echt de armsten van armsten. Als blijkt dat het verhaal van miljonair worden in korte tijd niet opgaat, wordt drinken de belangrijkste bezigheid naast sjouwen.

Heel veel zijn alleen naar de grote stad gekomen en wonen met elkaar op een kamertje.

Sinds enige tijd is er een huis waar cargadores, mits ze nuchter zijn, enige basisverzorging krijgen. Ze kunnen voor heel weinig geld een bed huren en een maaltijd kopen.

Eens in de zoveel tijd gaan we naar het huis van de cargadores met een paar zakken kleding.

We delen uit wat we hebben en iedereen is blij. Als iemand dus een cargadoor met een niet eens zo

versleten Ralph Lauren shirt ziet lopen is het niet die ene die stiekem toch miljonair is geworden. Wij zijn dan langs geweest. Onze laatste uitdeelmisssie werd uitgevoerd door Celso.

In het zakkendragershuis stond al een rij gegadigden te wachten. De directeur was erbij en het uitdelen verliep keurig gedisciplineerd. Uiteraard werden de laatsten in de rij steeds zenuwachtiger naarmate de zakken met kleding leger raakten. Maar Celso had het goed uitgemikt. Er bleven zelfs een paar T-shirts over. Min of meer voor de grap hield hij ze in de lucht en riep vrolijk: 'En, wie wil er nog een T-shirt'.

Dat had hij nou net niet moeten zeggen tegen de zeker 40, vanwege het dagelijkse sjouw- en drinkwerk niet bepaald subtiel jongens, die maar al te goed weten dat wie het laatst komt krijgt niks. En dat telt niet alleen op straat, maar ook bij het verdelen van de laatste T-shirts. Er ontstond een enorme knokpartij die pas ophield toen de kleren verdwenen waren. Celso vertelde later nog nooit zo geschrokken geweest te zijn. Hoe dan ook, we hebben onze opdracht weer vervuld. De kleren zijn min of meer eerlijk verdeeld.

Al was het deze keer met hier en daar een scheurtje.

De schoolcijfers, niemand heeft een onvoldoende en zelfs behoorlijk goede cijfers

We maken er aan tafel wel eens grappen over dat niemand in onze familie met goed fatsoen thuis kan komen zonder minstens een 7 gehaald te hebben. We zijn allemaal bovenmatig intelligent, liegen we onze schatjes maar een klein beetje voor, en we hebben elke dag een huiswerkjuf over de vloer dus minimaal een 7 zou moeten lukken. Vooral de grotere jongens leggen we steeds weer uit, moeten zich realiseren hoe moeilijk het is om in Peru aan een baan te komen en dat als je niet nu al bij de beteren hoort, je het wel kunt vergeten. Op een of andere wijze zijn onze ouderlijke wensen voor een groot deel verhoord. Dit jaar had geen van de jongens een onvoldoende, wat we al heel wat vinden, en de helft van de mannen komt gemiddeld inderdaad bijna of ver boven een 7 uit. We hebben de hele en halve 7 plusers met een extra zakgeldpremie beloond. En we zijn er trots op dat zoveel jaren bijles en consequent aansturen op beter schoolwerk blijkbaar resultaat begint te krijgen.

Tacna; we gingen weer op vakantie

De schoolvakantie duurt in Peru ongeveer drie maanden. Het begint half december en duurt tot half maart. De eerste weken zijn nog wel leuk maar eind januari begint meestal wel de vakantiemoehheid toe te slaan. De jongens vervelen zich regelmatig te pletter en zijn met geen stok meer tot iets te porren. Gelukkig hadden we dit jaar weer een vakantie gepland. Vorig jaar was het er niet echt van gekomen, dus we

zouden het dit jaar inhalen. De meesten wilden naar Mancora. Een bekende surfspot aan de noordkust van Peru. Het zou een reis worden van ongeveer de afstand Amsterdam-Marokko en dat was toch wel een beetje ver. Gelukkig waren de jongens ook te porren voor een herhaling van ons eerdere bezoek aan Tacna, in de woestijn vlakbij de Chileense grens en half zo ver.

In Tacna is, anders dan de plaatselijke VVV wil doen geloven, werkelijk niets te beleven.

Het is er uiteraard heet en er komen vrijwel geen toeristen. Het is meer de plek waar iedereen uit Chili en Bolivia afkomstige, al dan niet gesmokkelde, goedkope kleding, radio's, tv's, auto's en wat dan ook gaat kopen. De Tacna vakantie was vorige keer zeer goed bevallen en is bijna volledig puberproof. We huren een aantal drie- en vierpersoons kamers in een hotel. Elke kamer heeft kabel-tv zodat je de hele dag vanuit je bed kunt kijken. Geen enkele 13-, 14-, 15-, 16-, 17-, 18-, 19- of 20-jarige kan daar weerstand aan bieden en Celso, Oscar en Jose ook niet. Verder is er een bijna serieus zwembad. Omdat we met zo'n grote groep zijn kunnen we het redelijk domineren.

De zwembaden in Cusco zijn extreem smerig. Zelfs het nieuwe, net geopende bad lijkt nu twee maanden na de opening nog het meest op een centrum voor bacteriologische experimenten. Het hotelzwembad echter, is behoorlijk schoon en dus een echte attractie waar we zeker 5 keer per dag gebruik van maken. Verder is ook het eten in Tacna compleet in orde. Er is een pizzeria, een kiprestaurant, een chinees en je kunt grote hamburgers kopen. Een compleet evenwichtig vakantiemenu dus, dat we keurig in volgorde afwerken. Dag vijf beginnen we gewoon weer bij de pizza. Alsof kabel-tv, zwembad en pizza nog niet genoeg hemel op aarde zijn, is er ook nog de tax free markt.

Onze vakantievierders hebben weken van tevoren al hun zakgeld bijeengeschaapt en alle normale kledinguitgaven weten te rekken tot in Tacna om zo maximaal te kunnen profiteren van de inderdaad halve prijzen. Wat ze met hun zakgeld en hoge schoolcijferpremie wilden kopen mochten ze zelf weten. Maar kleding voor school moet toch wel een beetje degelijk zijn en ook redelijkerwijze normaal. We hebben heel wat af onderhandeld, maar zijn er uitgekomen. Er zijn skateschoenen gekocht, Hawai-shirts, broeken die nog het meest lijken op Koreaanse kickbox shorts, inderdaad van de premie want niet erg schoolproof, een walkman, een duikbril met zwemvliezen en nog wat erg noodzakelijke uitgaven die voordat we weer in Cusco waren alweer kapot waren. VANS, Quicksilver en Billabong waren de topmerken. Dat een van de jongens, verblind door koopwoede, met een echt origineel niet nagemaakt ADIBAS- in plaats van ADIDAS-shirt thuiskwam, viel pas later op. De onderhandelingen kwamen er op

neer dat ze nu kleding kochten die de helft zo duur was als in Cusco. Er werd dus 50% bespaard en dat zou natuurlijk prima naar eigen inzicht besteed kunnen worden. Vanwege de vakantie hebben we dat maar gedeeltelijk toegestaan.

Tacna is niet zover als Mancora maar is toch een reis van drie dagen van Cusco vandaan.

Pas toen we weer thuis waren, wilden de jongens toegeven dat drie dagen met elkaar in de bus toch wel erg lang was geweest.

Jose op klompen, gezellig

Het is alweer zo'n drie jaar geleden dat we opeens een doos Hollandse klompen door de postbode aangereikt kregen. Cadeautje van vrienden uit Nederland die hadden gehoord dat onze jongens ons het hoofd weken gek hadden gezeurd om 'kloempen'. Toen ze net nieuw waren, was op klompen lopen natuurlijk helemaal je van het. Vooral Oscar kon er geen genoeg van krijgen, met name vanwege de blikken van de Peruanen, die nog nooit een jongetje op houten schoenen hadden gezien. De lol raakte eraf en de klompen verdwenen. Totdat Jose onlangs, op een meestal redelijk stille zondagochtend, net na zonsopgang, aan kwam klepperen. Blijkbaar had hij ergens weer een paar klompen opgedoken en dat moest, geheel in stijl met de Jose-logica, uitbundig en acuut gevierd worden.

Gelukkig voor Jose hebben we houten vloeren. Dus zelfs al zou je de gedachte toegedaan zijn dat je familie, die normaal voor zessen al uit de veren is, op zondagochtend toch wel tot een uur of zeven uit zou mogen slapen, en je zou op je tenen gelopen hebben, was er met klompen aan nog niet veel van uitslapen terecht gekomen. Jose echter, in feeststemming vanwege het weerzien met het houten cadeau van toen, had uitslapen geenszins op de agenda staan en stookte een keer of vier onze huiskamer en keuken door en maakte het af met een rondje balkon. We zaten rechtop in ons bed, Panay ook en zette het op een huilen en Toulouse rammelde zowat uit haar wiegje.

De jongens kwamen met geïrriteerde koppen hun kamers uit. Die zondag hebben we wat vroeger ontbeten dan normaal nadat we Jose een behoorlijke uitbrander hadden gegeven. Toen het bij het extra vroege en dus ook extra lange ontbijt toch nog gezellig werd, hebben we het later Jose toch ook maar weer vergeven. Het idee was natuurlijk ook wel grappig. Weer zo'n Peruaantje die bij het zien van houten schoenen helemaal uit zijn dak gaat. En we herinnerden wat we al eens eerder hadden geconcludeerd nadat de klompendoos voor het eerst was opengemaakt en we het gezicht van Oscar zagen: Kloempen maken gelukkig. Ook al slaap je er soms een uurtje minder om.

Werk zoeken, vakantiebaantjes, 18 uur voor minder dan 4 euro

Vakantie is verveeltijd zoals we al eerder schreven. Twee weken Tacna helpen wel iets, maar niet genoeg. Daarbij vonden we het niet alleen vanwege de anti verveelcampagne, maar ook in het kader van de opvoeding van de jongens goed, om ze eens wat meer te oriënteren op de grote boze buitenwereld. Er bestaat daar genoeg van in Peru. We hadden eerder onze oudste jongens uitgelegd dat het niet helemaal de bedoeling was dat ze tot hun pensioen bij ons zouden blijven wonen. Er zou een moment komen dat ze zelfstandig moesten worden. We stelden de jongens voor, de oudste zes, dat ze een baantje moesten gaan zoeken, en een kamer. Gewoon om te laten zien hoe het nu werkelijk is. 'Easy', hoorden we al direct. 'Voor 250 soles heb je al een prima kamer met tv'. Toen we uitlegden dat ze, als ze die kamer zouden huren, ze er ook minstens 100 uur en wellicht het dubbel aantal uren arbeid voor over zouden moeten hebben, was er eerst ongeloof. 'Nou, geen punt hoor' ging het optimisme voort. 'Doen we'. 'Goed', vervolgden we de les overleven in Peru. 'Dat betekent dus wel ongeveer drie werkweken, als het er niet meer zijn'. 'Tja, dat was wel wat lastig', werd hardop geconcludeerd, 'Maar het ging net, drie weken in een maand. Kon je ook nog een beetje lol maken in de laatste week'. 'En, wat gaan jullie eten', dramden wij door, 'en als je kinderen hebt, wat eten die dan, gaan ze ook naar school op den duur, willen ze kleren aan. Zouden jullie nog wel eens op vakantie willen. Wat willen jullie eigenlijk zelf voor kleren dragen. En wie betaalt, gas licht en water?' Na die stormvloed zakte de moed toch wel een beetje. Je moest dus ongeveer twee maanden per maand werken om het huishouden te laten draaien. Santos had meteen een oplossing: zijn vrouw zal wel hard gaan werken, maar daar moesten de anderen toch ook wel een beetje om lachen. De les was hard aangekomen, zeker toen bleek dat werk eigenlijk simpelweg niet te vinden was en dat er zeker geen 2,5 soles per uur betaald zou worden, waarschijnlijk nog niet de helft. Alan regelde een baantje, maar alleen omdat het topdrukte voor Kerst was en verdiende officieel nog geen sol per uur. Heel ongebruikelijk heeft hij alles ook echt uitbetaald gekregen. Moises was er later achter gekomen dat je ook voor 80 soles een kamer kon krijgen. De buurt was het niet helemaal, dik een uur vanaf het centrum per bus, en bij navraag had hij ook niet echt een wc gezien die er wellicht ergens anders was. Het stonk er wel - als onze jongens het al vies vinden dan is het zeker smeriger dan smerig - en je bed zou er maar net inpassen. Koken zou dus lastig worden, de tv was niet aanwezig en voor een eventuele familie zou het wel heel krap zijn.

Na het onderwerp werk en voor jezelf zorgen, een paar dagen aan tafel besproken te hebben, zijn we er

maar mee gestopt. De conclusie was dat het bijna onmogelijk leek en dat het dus toch wel de moeite loonde een iets beter beroep te pakken te krijgen dan ad hoc op de markt of in de bouw werken. En, natuurlijk, dat het leven nog zo gek niet was, in huize Niños.

Eerste grote hotel opknopbeurt in bijna 5 jaar tijd

Ons eerste Niños Hotel in Calle Meloc is in juli van dit jaar 5 jaar open. Het gebouw dateert uit ongeveer 1700, misschien is het een beetje ouder of jonger, maar het is zeker geen nieuwbouw.

We hebben muren van adobe (aangestamppte aarde), vloeren en balkons van hout en een binnenplaats met stenen bogen en pilaren. Na bijna 5 jaar zeer intensief hotelbezoek, vonden we het tijd worden voor een grondige renovatie. We waren in februari twee weken gesloten, het hotel in Fierro bleef open en zijn er flink tegenaan gegaan. Een dikke 70 vierkante meter nieuwe vloer, een complete verfbeurt, de hele patio opnieuw belegd met nieuwe stenen en we hebben alle bogen, pilaren en muren met de hand schoon laten bikken. Alle voegen zijn nieuw en we hebben ook nog eens een flink stuk dak opnieuw van pannen voorzien. Al het echte restauratiewerk hebben we uit laten voeren door de leerlingen van de restauratieschool die hier in Cusco gevestigd is. Onder leiding van een professora, hadden we een groep van 15 studenten aan het werk die nog nooit zo'n grote en goedbetaalde klus onderhanden hadden gehad.

Toen we bij de steenhouwer waren om de grote stenen voor de patio te keuren, ontdekten we in een hoek van de steenhouwerij een oude fontein. Hij bleek niet zo oud als ie er uit zag. Onze steenhouwer had hem zelf gehakt. Een huiseigenaar uit de vallei had ooit de opdracht gegeven en een aanbetaling gedaan, maar was zijn fontein nooit komen afhalen. Dus konden wij hem tegen minder dan een derde van de normale prijs meenemen. Niet alleen hebben we weer een blinkend hotel maar ook een echte, heel laat 16de eeuwse fontein op onze patio.

Volle Hotels

Alleen maar even dat u het weet, voor de komende maanden zijn onze twee hotels bijna volgeboekt. Met mensen die gewoon langskomen zullen we zeker aan de 100% bezetting komen.

En we gaan zeker weer momenten krijgen dat we weer mensen moeten teleurstellen omdat er geen plaats meer is. We blijven er hard aan werken om zo goed te boek te staan als we blijkbaar staan. Maar waar we vooral trots op zijn is dat we met de hotels zo veel inkomsten kunnen genereren.

Uitbreiden, maar hoe

We schreven in de inleiding al, dat we op korte termijn niet willen uitbreiden. Eerst goed stabiel zijn, iedereen op de juiste plaats en alles helemaal op

orde. Ook schreven we dat het karwei groter is dan we dachten. Zeker is dat we binnen nu en een paar maanden kunnen zeggen dat we zijn waar we zijn willen en dat onze organisatie stabiel en up to date is. Het probleem van extreme verwaarloosde kinderen in Cusco is en blijft groot. Als we beslissen te groeien dan zal onze aandacht daar zeker naar uitgaan. Onze filosofie is altijd geweest, dat we minstens een deel van onze uitgaven zelf willen verdienen. Op die wijze zijn projecten veel stabiel op de lange termijn. Het geïnvesteerde geld heeft uiteindelijk ook een veel groter effect, omdat het deels gebruikt wordt om op nieuw geld te verdienen.

En wat in het begin een bijzaak was maar nu absoluut bijna hoofdzaak, is dat we met onze investeringsfilosofie werkgelegenheid scheppen. We hebben 40 medewerkers, en dus 40 families die nu een normaal stabiel bestaan hebben. De bouwkosten waren groot maar zijn compleet ten goede gekomen aan de lokale bevolking. We kochten alle bouwmaterialen van lokale leveranciers en gaven per bouwproject gemiddeld ongeveer 70 mensen meerdere maanden tot een half jaar een inkomen. Wat we ook besluiten, we zullen dus altijd een project opzetten waarbij de hulp direct bij de plaatselijke bevolking terechtkomt. Of dat nu is via directe hulp aan kinderen, via het scheppen van tijdelijk of permanente werkgelegenheid of doordat we materialen en grond kopen.

We moeten nog heel goed nadenken over hoe en wanneer precies, maar het is zeer waarschijnlijk dat we meer kinderrestaurants zullen openen in de toekomst. Daarbij moeten we natuurlijk zorgen voor inkomsten. Meer investeringen, meer donateurs en meer inkomsten uit eigen activiteiten.

Natuurlijk is de verleiding groot om te denken, er is zoveel vraag naar kamers laten we nog een hotel beginnen, dan hebben we weer extra eigen inkomsten en kunnen we weer een kinderrestaurant openen. Maar voordat we die beslissing nemen moeten we goed nadenken.

Heel vervelend om te merken is dat met de groeiende faam ook negatieve krachten opkomen.

Er zijn nu eenmaal jaloezise mensen die het niet kunnen laten negatieve verhalen te vertellen.

Als je zoals wij op kwaliteit hamert, worden er soms mensen ontslagen of heb je discussies als iets niet goed gaat. Snel groeien zoals wij hebben gedaan wekt op zich ook jaloezie en ongelof.

Veel mensen kijken alleen naar de buitenkant en vergeten dat er achter de schermen enorm hard en consequent gewerkt is door een hele grote groep mensen, om te kunnen realiseren wat er gerealiseerd is.

Gelukkig hebben we een dikke huid, vergeten we snel en horen we veel meer positieve zaken dan negatieve maar we vinden dat we ze niet over het hoofd mogen zien. Een volgend Niños Hotel in Cusco

op de korte termijn zou wel eens te veel van het goede kunnen zijn. We gaan dus, zei het in ons achterhoofd, nadenken waar en op welke manier we kunnen groeien met onze directe hulp en investeringsfilosofie zonder het project wat we hebben in gevaar te brengen. Enerzijds is het jammer dat je blijkbaar niet rechtlijnig een succesformule kunt uitbreiden op de wijze en met de snelheid zoals je het zelf wilt. Aan de andere kant houden we er van opnieuw na te denken en zien we het als een echte en aantrekkelijke uitdaging een nieuwe weg te vinden om met evenveel succes hetzelfde te kunnen doen wat we tot op heden gedaan hebben. Laat ons maar een tijdje peinzelen. Als we een nieuw plan hebben, hoort u het meteen.

Jose in tranen, omdat ik zo veel van je hou

Jose is een echt acteur. Het is jammer dat er hier niet zo'n markt voor is, maar in Nederland zou hij reekseries naar de kleinkunstacademie gaan of minstens accuut in een soapserie belanden.

Hij barst van het acteertalent, waar hij op alle manieren mee te koop loopt en soms schaamteloos gebruik van maakt door ons aan het lachen te krijgen voordat we hem voor het een of ander een welverdiende straf kunnen geven. Maar soms is het echt. Zoals al onze jongens had hij op school iets gemaakt voor moederdag. Een gedicht, helemaal zelf verzonnen. Een plantje met een kaartje eraan.

Omdat bijna alle jongens wel iets geven, krijgen ze niet altijd de gewenste hoeveelheid exclusieve aandacht. Natuurlijk wordt alles met bewondering en veel o wat mooi, en heb je dat helemaal alleen gemaakt, in ontvangst genomen en krijgt alles en ereplaats in huis, maar dat is niet voor iedereen genoeg. Jose kwam daarom later toch nog even een keertje extra zijn gedicht voorlezen. Het waren maar vijf regels maar bij regel drie kwam er al een dikke traan.

Met veel snikken raakte hij aan het eind van zijn gedicht waarna hij werkelijk helemaal overstuur was. We probeerden hem te troosten en zeiden: 'maar je hoeft toch niet zo te huilen'. Tussen de snikken door antwoordde Jose met een geknepen piepstemmetje: 'Maar het komt omdat ik echt zoveel van je hou'. Het was de echtste moederdag sinds tijden. Samen met Jose hebben we zijn gedicht nog een keer of vier opnieuw gelezen. En daarna was het goed.

Weer een heel ander probleem, hoe krijgen we ze een beetje hip

Met de meisjes gaat het echt goed. Ze groeien als kool en sommigen worden opeens echte grote meiden in plaats van de mini-dames die we een jaartje geleden nog zagen rondlopen. Het gaat ook steeds beter op school. De meesten hebben simpelweg de slag te pakken en voelen zich onderhand volledig thuis in hun allang niet meer nieuwe familielevens en

op hun ook allang niet meer zo nieuwe school. Zeker de meisjes van ons eerste gezin zijn helemaal ingeburgerd.

De tweede familie heeft nogal wat extra aandacht nodig. Maar we zien eigenlijk niet iets verontrustends anders dan we niet al kenden van onze begintijd en van het eerste jaar met de andere meiden. Angel en Angela, het tweede ouderpaar, doet het steeds beter. Nog steeds duiken er zaken op die in onze ogen belangrijk zijn, die moeten veranderen en dus gezegd moeten worden. De ene keer ligt dat wat gevoeliger dan de andere keer. We controleren en sturen, maar we vinden dat we de nieuwe ouders ook de ruimte moeten geven om een eigen familie met een eigen familiesfeer op te bouwen.

De twee kleinsten, Luz Nayda en Esperanza gaan naar dezelfde moderne school als waar de meeste van onze jongens heen gaan. Dat de school eigentijds is weten we niet alleen uit ervaring.

Je ziet het ook aan de kleding van de onderwijzers en natuurlijk van de meeste leerlingen.

Het is net niet Europees maar het komt dicht in de buurt, wat de kinderen dragen is zeker geen jaar achter bij wat je op tv ziet. We waren op een ouderdag, een echte feestdag deze keer ter ere van moederdag en zagen natuurlijk al onze kinderen tussen hun klasgenootjes rondzwerven. Eigenlijk de enigen die er heel anders uitzagen dan de anderen, waren onze Luz Nayda en Esperanza. Angela had ze keurig aangekleed vanwege deze feestdag, jurken aan, net niet uit de tijd van Sissy Keizerin van Oostenrijk, linten in, sokken met kant en hele mooie lakschoentjes. Ze waren behoorlijk trots op hun echte zondagse nette kleren en liepen vrolijk overal tussendoor te huppelen. Dat ze compleet uit de toon vielen ging volledig aan ze voorbij. Het zag er ook wel schattig uit, de twee blije huppelende prinsesjes, maar we besloten toch dat we Angela iets moesten uitleggen. Scholen, ook hier in Peru, zijn steeds meer een keuringsplek. Wie het schoolplein niet helemaal in het juiste merk kleding opkomt, wordt in de pikorde naar beneden verwezen of telt helemaal niet meer mee. In de klas van Luz Nayda en Esperanza zal dat nog wel net niet aan de hand zijn, maar het zou zeker gaan gebeuren. We moesten Angela op een voorzichtige manier uitleggen dat mooie kleren, of wat zij mooie kleren vindt, niet altijd een garantie is voor bewonderende blikken op school. Wie op een school zit moet minimaal een beetje mee met de rest en onze meiden, vinden we, mogen zeker niet zo uit de toon vallen dat ze het mikpunt worden van de overall aanwezige modedepolitie op het schoolplein. De meiden moeten dus zeker een behoorlijk aantal graden hipper dan Sissy Keizerin van Oostenrijk zijn.

Ontwikkelingshulp is nu eenmaal meer dan alleen maar magen vullen, blijkt maar weer.

De lange haren competitie

Of onze eigen jongens wel hip genoeg zijn, is iets waar we al heel lang niet meer wakker van liggen. Cool erbij lopen is bij ons inmiddels routine. Piercings en tatoeages hebben we voorlopig nog voor ons uit kunnen schuiven, maar het zou ons niet verbazen als we in de toekomst toch een stiekem geplaatste tribal tegenkomen. Onze mannen zijn up to date. Moises loopt qua stijlmodel voorop. Ook de anderen weren zich behoorlijk op modegebied. VANS schoenen is bij ons een huiskamer, voor een paar Etnies zou zo een broedermoord overwogen worden. Je broek hangt halverwege je achterwerk en Moises heeft zelfs een Pringle trui uit de gekregen spullen veroverd.

Het huis lijkt soms vooral een kledingbeurs. Maar zoals iedereen weet kan je het effect van de juiste schoenen en kleding in een keer verpesten doordat je haar verkeerd is. Wie bij ons op visite komt ziet daarom vooral Indianen rondlopen. We hebben een lange haren competitie, met Wilbert als koploper. Zijn haar hangt al over zijn schouders. Oscar en Jose zijn veelbelovende volgers. Moises is cool genoeg en kan zich dus halflang permitteren. Dimas zit overal een beetje tussenin. Alleen Amilcar en Luis zijn anticyclisch, maar niet minder hip met een coupe militair ofwel stekeltjes, hoewel die ook alweer aan het groeien zijn.

De grotere jongens zijn van de lange haren competitie uitgesloten. Zij zitten op andere scholen die veel en veel strenger zijn. Hun scholen hebben een immer spiedende Jefe de Normas rondlopen. Meestal een wat oudere leraar, flink chagrijnig en gehaat, die ervoor zorgt dat alles op school en op het schoolplein volgens de soms militaire regels verloopt. Ben je te laat dan krijg je het soms letterlijk met hem aan de stok. En, is je haar te lang, al is het maar een zeer klein beetje, dan moet je je de volgende dag met een vers kortgeknipt hoofd melden om niet zwaar gestraft te worden.

Volgens de wetten der natuur zijn het de oudere broers die de jongeren vrijuit kunnen pesten.

Bij ons is de evolutie een stapje verder. Als ze er zin in hebben lanceren de kleintjes een zeer gevoelige 'wat zit jullie haar leuk'-campagne om hun oudere broers eens flink te jennen.

Die kunnen niet veel anders dan een beetje grommen. Die weten ook wel dat het in de wereld van vandaag vooral ook draait om haar.

Weer vaker contact met Demetrio

We hebben altijd wel contact gehouden met Demetrio nadat hij nu bijna drie jaar geleden uit huis verdween. Hoe groot het conflict toen ook was, we hebben steeds tegen hem gezegd dat hij onze zoon was en dat ook zou blijven. Zo voelden we het ook. Met wisselend succes hebben we hem in toom weten te houden. El Tigre, zoals Deme op straat al werd ge-

noemd, is niet het meest zachtzinnige kind en kan echt enorm vervelend uit de hoek komen, reden waarom het onmogelijk was hem binnen onze familie te houden. Als je je normaal, lees: niet volledig onverantwoordelijk en onmogelijk gedraagt en je school normaal doorloopt, blijven wij alles voor je betalen, wist Deme van ons; je studie, je kamerhuur en de rest van je levensonderhoud.

We mogen het dan oneens zijn met elkaar en het is helaas onmogelijk je in huis te houden, maar je blijft een van ons. Via Vicky, onze huiswerkjuf van het eerste uur, hielden we regelmatig contact en hoorden we meer dan eens over avonturen waarin Demetrio de hoofdrol speelde.

Er waren ook verhalen bij die we liever niet hadden gehoord. Op sommige momenten raakten we weer in gesprek en probeerden de brokken die hij hier en daar maakte, weer te lijmen. Maar nooit deden we dat zo maar. 'Je bent nu in feite een volwassene, Deme' zeiden we steeds, 'en dat betekent dat je ook verantwoordelijk bent voor je bestaan'.

Dat houdt ook in dat je de vrijheid hebt wel of niet naar ons te luisteren. Maar let er op dat wij je ook verantwoordelijk houden en als je een spelletje speelt en je niet aan de regels houdt, kan je onze steun verliezen. Door hem zo toch nog een beetje onder druk te zetten hebben we Demetrio redelijkerwijs door een cowboyperiode van drie jaar plotselinge vrijheid gelooft. Gelukkig weten we niet alles van wat hij uitspookt. We weten wel dat het steeds weer heel emotioneel was en heel veel energie kostte om een gesprek met hem te hebben. Het is een echte opluchting dat we de laatste tijd meer contact hebben met een Demetrio die toegeeft toch wel wat scheve schaatsen gereden te hebben, al is het maar om ons te lijmen, en vraagt of wij hem willen helpen met verder studeren.

Zijn school betaalden we al en we hebben hem nu ook voor een cursus Engels ingeschreven.

Voor zijn verjaardag kreeg hij deze keer een extra groot cadeau. Het mag dan af en toe een origineel rotjong zijn, hij blijft toch altijd onze enige echte Tigre.

De meest tevreden vuilnisman van Cusco

Vroeger brachten onze jongens dagelijks het vuil van het hotel en ons huis weg. Een kruiwagen vol met vuilniszakken. De vuilcontainer stond anderhalve straat verderop. De jongens vonden het altijd een rotklus omdat de straat ook nog eens oploopt en er behoorlijk geduwd moest worden.

Tot hun groot plezier en tot even groot verdriet van een roedel straathonden die de container als een privérestaurant beschouwden en er altijd tot hun nek in rond smikkelden, was de vuilcontainer op een dag opeens verdwenen. Een groot bord was er voor in de plaats gekomen met een tekst die zo ongeveer de doodstraf beloofde aan iedereen die het ook maar

zou wagen het kleinste beetje afval op de plek waar eerst de container had gestaan, achter te laten. Peruanen staan nu niet speciaal bekend om hun autoriteitenvrees, met als gevolg dat er de volgende dagen een berg vuil lag die niet eens in de container gepast zou hebben. Het leek wel of de straathonden elkaar hadden ingeseind, zoveel liepen er rond. Het was nu makkelijker dan ooit om zakken open te scheuren en de inhoud lekker een beetje over de straat uit te smeren.

Hoe ze het gedaan hebben weten we het niet, maar een week later was de aanwas van vuil op de containerplek toch tot een minimum gehalveerd en zijn zelfs de honden geëmigreerd naar een andere wijk. Wij zaten echter met het probleem waar onze dagelijkse zakken afval te laten.

Een week hebben we geprobeerd het voorrijschema van de vuilniswagen te begrijpen, maar zeker in de helft van de gevallen misten we hem. Dat resulteerde in een stinkende vuilstortplaats op onze binnenplaats. Er moest dus iets anders gaan gebeuren.

Celso, bang dat we hem en z'n broers opnieuw tot vuilnisman zouden benoemen, bedacht dat we iemand speciaal in dienst moesten nemen. Hij zou naar de markt gaan en iemand zoeken die ons van het vuil zou kunnen verlossen. Dat er dragers zijn wist u al. Maar er zijn ook dragers die een stapje hoger op de maatschappelijke ladder geklommen zijn. Zij hebben een bakfiets en verhuren zich, net als de dragers voor alle transportdiensten. Celso heeft een bakfiets gecontracteerd en die komt nu ons huis, de twee hotels en de twee kinderrestaurants dagelijks van vuil verlossen.

Je mag niet dronken aan de deur komen, had Celso meteen gezegd en als je een dag zomaar overslaat ben je je baan kwijt. Een korte en bondige arbeids-overeenkomst. Onze bakfiets is in de zestig en doet qua sjofele kleding beslist niet onder voor de dragers op de markt. We betalen hem 5 soles per dag, aan het einde van de week af te rekenen. Nog nooit heeft ie zo een goede baan gehad vertelde hij ons later. Hij komt inderdaad bijna elke dag vrolijker groetend binnen.

Wij geven regelmatig wat kleding, soms zelfs schoenen en elke dag eten. Dus ook met de secundaire arbeidsvoorwaarden zit het wel goed. Z'n 5 soles per dag houden hem op de been.

Hij is alleen met zijn vrouw dus kan hij er zelfs, mits hij er verder nog wat bij verdient, van rondkomen.

Het circus van Niña Laura

Niña Laura is de enige bewoonster van ons eenkamerige bejaardenhuis in Calle Fierro.

Gaandeweg is het steeds beter met haar gegaan. Ze gooit al een tijd niet meer met stenen. Ook hakt ze er niet zo vaak meer op los met een stok. Ze is zelfs meer dan eens gezellig, zit in de zon en weet heel

beleefd te lachen en gedag te zeggen. Dat ze gek zou zijn, wat iedereen die haar kende altijd beweerde, hebben we nooit geloofd en daar blijken we het ook mee bij het juiste eind te hebben. Haar agressieve gedrag vertoonde ze eigenlijk alleen omdat ze al jaren helemaal alleen was, niemand had die ze kon vertrouwen en zelfs erger, omringd werd door mensen die haar uitscholden of belachelijk maakten. Als je zo in een sociale jungle terecht bent gekomen, is het niet meer dan logisch dat je zelfs op voorhand al flink van je afbijt. Dat deed Niña Laura dan ook altijd en het versterkte alleen maar haar reputatie als gevaarlijke en gekke Laura. Gelukkig is dat hoofdstuk voorbij en scharrelt ze het grootste deel van de dag rond in het kinderrestaurant in Calle Fierro, af en toe in de zon een dutje doend, of helpend in de keuken. Tien keer socialer dan ooit.

Het enige wat ons nog niet echt wil lukken is haar ervan overtuigen dat hygiëne niet alleen een moeilijk woord is maar ook vraagt om daden. We willen haar niet dwingen, maar proberen haar toch zo nu en dan onder de douche te praten wat maar eens in de paar weken lukt. We mogen ook niet echt haar huisje inkomen, een door ons gebouwde kamer in een grotere ruimte. Zoveel mogelijk willen we dat respecteren maar af en toe willen we toch wel controleren wat er in Laura's bejaardenwoning gaande is. Ze wil nog steeds geen enkel matras aannemen, dus haar bed blijft een stapel karton. Dat hebben we geaccepteerd. Maar dat er zich inmiddels een waar vlooiencircus aan het vestigen was, vonden we toch niet echt door de beugel kunnen.

Niña Laura wast wel zorgvuldig al haar kleren maar neemt blijkbaar nog wel eens wat mee van de straat, of laat brood in haar kamertje liggen waar weer muizen en ander ongedierte op afkomt. In de balans tussen respect voor haar privacy en de zorg om haar en onze hygiëne, die we graag willen handhaven, hebben we deze keer het laatste wat zwaarder laten wegen. Onder veel protest, geen stenen en stokken maar wel een uitzonderlijk creatieve scheldkanonnade in Quechua, hebben we grote schoonmaak gehouden en het circus opgedoekt. Laura kan er nu wel weer een tijdje tegen maar we zullen toch wat vaker met bezem, dweil en spuitbus op bezoek komen.

Moederdagetentje met een staartje

Moederdag is in Peru een groot evenement. Moeders zijn de ruggengraat van de economie maar worden schaamteloos uitgebuit. Het is dan ook een beetje gênant te zien hoe die sfeer op 1 dag opeens helemaal kan omslaan. Op moederdag wordt het nationale werkpaard opeens door alles en iedereen aanbeden en in het zonnetje gezet. Dat kinderen het doen is prima. Maar dat echt iedereen die de overige dagen van het jaar nog niet een beetje respect kan opbrengen, opeens uitblinkt in dankbaarheid, blijven

we een beetje schijnheilig vinden, om het maar op z'n zachtst te zeggen.

Van onze 40 medewerkers zijn er 30 moeder of mogen zich die status laten aanleunen.

Ze kwamen zelf met het idee moederdag gezamenlijk te vieren, met een etentje. We vonden het een prima idee en boden aan de kosten voor onze rekening te nemen. De avond was geslaagd.

De meesten gingen keurig om 11 uur naar huis, een paar jonge bloemen zijn nog met elkaar gaan dansen. Een van onze moeders kwam de volgende dag met niet te verstoppen blauwe plekken op haar werk. Moederdag of niet, mannen bepalen in de meeste gezinnen nog altijd wat een vrouw heeft te doen en te laten. Ze was als een van de eersten om 11 uur naar huis vertrokken. Het was al gauw bijna een uur met de bus. Haar man had ook moederdag gevierd, was niet helemaal nuchter meer en was op het idee gekomen zijn vrouw op te komen halen.

Dat heeft weten wij meer met controlebehoefte dan hoffelijkheid te maken. Ze is net weg giehielden de achtergebleven feestgangers en besteedden er verder geen aandacht meer aan.

Een dergelijke boodschap en een dergelijk aanblik van giechelende vrouwen die het prima met elkaar kunnen vinden, is voor de gemiddelde Peruaanse macho huisvader te veel van het goede.

Een uur later was het huis te klein. Zijn vrouw was er niet geweest, haar collega's hadden hem uitgelachen dus er was maar een conclusie mogelijk, ze was helemaal niet op een feestje geweest maar was vreemdgegaan.

De volgende dag was het verhaal er met stukjes en beetjes uitgekomen. En natuurlijk was het niet de eerste keer geweest. Wij kunnen er niks anders aan doen dan steun beloven aan het slachtoffer.

Wat binnen een familie gebeurt, is juridisch bijna onaantastbaar en het is ook niet aan ons om in te grijpen. Er moet nog heel wat veranderen. Het zal nog wel een tijdje duren voordat ook moeders het recht hebben moederdag te vieren zoals ze het zelf zouden willen.

Plat gezoend

In Peru krijg je van iedereen bij wijze van begroeting een zoen. Geen drie zoals wij, maar gewoon een. Niks aan de hand zou je zeggen maar als je dagelijks even komt kijken in een van de kinderrestaurants, waar per dag 125 kleine dames en heren rondscharrelen, dan kan zoenen wel eens probleem zijn. Soms gaat het goed en kan je snel voortbenend en hard zwaaiend en Hola roepend voorkomen dat de meute zich op je stort. Maar als je even niet oplet, staat er opeens een kleine schooier voor je neus aan je shirt te trekken en krijg je een al dan niet klodderige zoen op je wang gedrukt. Het is onmogelijk weer op tijd recht op te springen en de 'Hola-act' voort te zetten,

nummer twee hangt inmiddels om je nek en drie of vier anderen hangen al aan je been.

Nu kom je er uiteraard niet meer onderuit om ze allemaal, stuk voor stuk je wang aan te bieden en vrolijk echt of luchtzoenend van repliek te dienen. Het leven van een restauranthouder is zwaar en vol uitdagingen, dat weten we. Je moet zorgen dat iedereen aan het werk is, de inkopen zijn gedaan en dat de rekeningen zijn betaald, Dat iedere gast op tijd een gezonde warme maaltijd heeft en dat de sfeer erin zit. Maar we hadden nooit gedacht dat een van de grootste uitdagingen zou liggen in het proberen te voorkomen dat je wordt plat gezoend.

- Berichten uit Nederland -

Contactpersonen van de 'Vrienden van Niños'

Een van de vrienden van Niños, Jan Tops, heeft eind februari een bezoek gebracht aan onze Niños familie in het verre Cusco.

Jan Tops: Het was een emotionele gebeurtenis om het resultaat te beleven, wat Jolanda en Titus met behulp van alle donateurs tot stand hebben gebracht. Daar mogen zij en wij allen zeker trots op zijn. Wat zeker opvalt is dat de organisatie van het gehele project (hotels, kinderrestaurants en meisjeshuizen) zo goed is georganiseerd. Het viel ook op dat er echt in kwaliteit wordt geïnvesteerd. Zoals Jolanda altijd heeft gezegd: "we gaan voor kwaliteit en anders maar wat minder..!!"

Het gehele project in zijn gehele omvang wordt door Jolanda en Titus goed bestuurd en de kinderen krijgen echt de aandacht, die Jolanda zichzelf in het begin als doel had gesteld. Natuurlijk heeft u in het boek 'Al help ik er maar één' zelf de resultaten met prachtige foto's kunnen bekijken.

Voor presentaties op scholen, kerkelijke instellingen en andere gelegenheden kunt u nog steeds een beroep doen op Jan Schoenmakers.

Tussentijds is het altijd mogelijk om bij de vrienden van Niños informatie te vragen over het project.

- Jan Schoenmakers: e-mail: jancp@kabelfoon.nl
tel: 010-4739709 of 06-22106657
- Jan Tops: e-mail: tops@planet.nl
tel: 0182-610515 (werkdagen na 19.00 uur)

Adres- en overige gegevens secretariaat

Stichting Niños Unidos Peruanos

p.a. AVOP - Lydia Vastmans

Overschiestraat 59 A - 1062 XD Amsterdam

Tel. 020-5110654 / Fax 020-6141089

Bankrekening: 43 99 71 365

E-mail: ninos.unidos.peruanos@avop.nl of

l.vastmans@avop.nl

Website: <http://www.ninoshotel.com>

Betaalt u vanuit het buitenland? Vergeet dan de swiftcode ABN ANL.2A niet te vermelden. Uw bank geeft u de details.

Boek uitsluitend te bestellen dmv **€19,83** (boek €17,95 plus €1,88 portokosten in Nederland) over te maken op bankrekening **43 99 71 365** o.v.v. **boek en uw adresgegevens.**